18.2.2022

Kunta- ja aluehallinto-osasto
Hallitusneuvos Eeva Mäenpää

StV 22.2.2022 - HE 10/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hyvinvointialueiden rahoituslain 9 §:n muuttaminen

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021, rahoituslaki) 9 §:ssä säädetään hyvinvointialueiden tehtävämuutosten huomioon ottamisesta hyvinvointialueiden koko maan tason rahoituksessa. Mainitun pykälän mukaan valtion rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos.

Rahoituslain 5 §:n mukaan hyvinvointialueiden valtion rahoituksen perusteena käytetään muun ohella hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käyttökustannuksia, joista vähennetään vuosikohtaisesti hyvinvointialueiden asiakas- ja käyttömaksut sekä muut toiminta- ja rahoitustuotot. Niin kutsutun nettokustannusperiaatteen mukaisesti hyvinvointialueiden tehtävien rahoitus turvataan siten valtion rahoituksella siltä osin, kun rahoitus ei tule katetuksi muilla tuloilla.

Myös 9 §:n sanamuodosta tulisi käydä selkeämmin ilmi, että hyvinvointialueen rahoituksen nk. nettokustannusperiaatteen on tarkoitettu koskevan myös uusia ja laajenevia tehtäviä. Ottaen huomioon hyvinvointialueen rahoituksen kokonaisuus, uusien tehtävien osalta ei ole tarkoituksenmukaista ylikompensoida niistä aiheutuvia kustannuksia. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi pykälän sanamuotoa lisäämällä siihen viittaus em. 5 §:n säännökseen.

Ehdotetusta 9 §:n muutoksesta aiheutuu välillinen vaikutus suhteessa eduskunnan käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen laeiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (HE 231/2021 vp). Kyseisessä esityksessä uutena tehtävänä ehdotetun turva-auttamispalvelun asiakasmaksuosuudeksi on arvioitu 1,1 miljoonaa euroa, joka nyt ehdotetun muutoksen myötä tulisi vähentää esityksestä seuraavasta lisämäärärahatarpeesta.